

- دقیقاً به دلیل باز نشدن و بحث نشدن مسائل- به زندگی خود ادامه می‌دهند و هر گروه و دسته‌ای تعبیری از آن را به منزله حقیقت برای خود حفظ کرده است. حقیقتی که چون در معرض نقد و بررسی قرار نگرفته امکان تغییر نیز نداشته است. پس شاید به عوض آن که بار دیگر در انتظار فرصت بیشتری برای بحث و بررسی آن مسائل بنشینیم، از ارائه این طرح در مجلس استفاده کرده، امکان واقعی غور در این موضوعات را فراهم کنیم تا بر پایه این گفت‌وگوها- که صد البته هم گفتن‌شان سخت خواهد بود وهم شنیدن‌شان - بتوان چارچوب حقوقی عفوی را پایه‌ریزی کرد که واقعاً عمومی باشد.

م.ث

همبستگی ملی و قدم‌های اولیه بازدید رئیس‌جمهوری از کردستان

تابستان امسال مناطق کردنشین ایران میزبان سیدمحمد خاتمی بود. رئیس‌جمهور در مردادماه با سفر به استان کردستان که به همراه هیأتی بلندپایه انجام شد -معاون اجرایی، وزراء بهداشت، تعاون، نیرو و چند

تن از معاونان و مشاوران وی، در این سفر حضور داشتند- از چندین شهر استان کردستان دیدار و با اقشار مختلف مردم گفتگو به عمل آمد. همچنین در اواخر شهریور رئیس قوه مجریه در آخرین روز سفرش به آذربایجان غربی از شهرهای پیرانشهر و مهاباد نیز بازدید کرد و مورد استقبال گرم مردم این مناطق قرار گرفت.

وی در این سفرها که در نوع خود کم‌نظیر بود از نزدیک با استعداد و توانی‌های این مناطق آشنا شد و همچنین با کمبودهای آن. رئیس‌جمهور که در کنار سیاست تنش‌زدایی خارجی، تنش‌زدایی داخلی- تبدیل مخالف به موافق و معاند به مخالف- را هم امری جدی می‌داند بر آن بوده است که با سفر به این مناطق و رسیدگی مستقیم به دشواری‌هایی که مدتهاست این حوزه را رنج می‌دهد حل و فصل مسائلی از این دست را در دستور کار قرار دهد.

بی‌توجهی‌های گذشته موجب شده که این استان از کاستی‌های مزمن رنج ببرد که درمان آن نیاز به تقویت زیرساختهای استان دارد. هنگامی که خاتمی کرد را ایرانی‌ترین قوم و کردستان را پاره تن ایران می‌نامد^۱ به سادگی می‌توان حدس زد که دولت درصدد برطرف کردن خنثی کردن تلاش‌هایی است

که مدتهاست برای ایجاد جدایی معنوی میان کرد و غیر کرد جریان دارد.

صحبت‌های رئیس‌جمهور در مورد مسائل اقتصادی و اجتماعی این مناطق نیز حاکی از عزم دولت برای همگن و متوازن کردن این مناطق با سایر نقاط غیر محروم کشور حکایت دارد. تخصیص ۲۲ میلیارد ریال تسهیلات برای استان کردستان، افتتاح چندین طرح مخابراتی، کشاورزی و نوید افتتاح سه دانشگاه، ذوب آهن و کارخانه بازیافت زباله در این مناطق خود شاهدی بر این ادعا می‌باشد.^۱

با توجه به مواردی چون پایین بودن شاخص امید به زندگی، ۳۱/۷ درصد بی‌سوادی افراد لازم‌التعلیم، پایین بودن سطح علمی دانشگاه‌های منطقه، کاهش چشمگیر هزینه ناخالص هر خانوار کرد، نرخ ۱۷/۲٪ بیکاری و رشد سریع اعتیاد در منطقه خود از لزوم تسریع چنین برنامه‌هایی نشان دارد.

خاتمی همان‌گونه که گفته بود سعی کرد به وعده خود وفا کرده و افرادی بعضاً کرد و آشنای به مسائل را به عنوان استاندار، فرماندار و... منصوب نماید و همچنین بعضی از مسئولان و مدیران کل ادارات و نهادها نیز از افراد کرد و اهل سنت انتخاب شدند. کردها نیز همانند بخش وسیعی از دیگر هم‌وطنان خود بعد از سال‌ها دوری نسبی از فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی با شرکت در

انتخابات ریاست جمهوری، شوراها و مجلس شورای اسلامی پا به عرصه نهاده و بر آن شدند، آنچنان که از آن‌ها انتظار می‌رود، نشان دهند مردمی رشید، پیشرو و خواهان حاکمیت بر سرنوشت خویش هستند.^۲

سهراب ناصر مستوفی

یادداشت

۱- روزنامه بهار ۷۹/۵/۱۶، سخنرانی رئیس

جمهور در جمع مردم سنندج،

۲- همان.

۳- روزنامه‌های مؤرخ ۷۹/۵/۱۶ الی

۷۹/۵/۲۰.

۴- متن صحبت‌های مهندس بهاء‌الدین ادب (نماینده مردم سنندج، دیواندره و کامیاران در مجلس شورای اسلامی) به نمایندگی مجمع نمایندگان استان کردستان در جلسه مؤرخ ۷۹/۵/۱۷ شورای اداری استان در حضور مقام ریاست جمهوری.

۵- کردستان یک گزارش رسمی، گفتگو با

عبدالله رمضان‌زاده استاندار کردستان، بخش

نخست، روزنامه نشاط ۷۸/۲/۳۰.

۶- روزنامه بهار ۷۹/۵/۱۶.